

О. І. Кисіль, магістр

Науковий керівник: **В. А. Таращенко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри аудиту та економічного аналізу

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь, Україна

СХЕМИ УХИЛЕННЯ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ ТА ЗАХОДИ ЇХ ЛІКВІДАЦІЇ

Ключові слова: ухилення від оподаткування, схеми ухилення від оподаткування, будівельна галузь.

Сучасний етап розвитку економіки характеризується певними проблемами, однією з ключових серед яких є хронічний дефіцит державного бюджету. Проблема посилюється через те, що причиною дефіциту є не тільки слабка податкова база, але і значні масштаби ухилення від сплати податків. В Україні використання схем ухилення вже є нормою для багатьох платників податків. У результаті чого бюджет країни щорічно втрачає значні суми коштів, і, як наслідок, держава не в змозі в повному обсязі виконувати свої зобов'язання перед суспільством [1].

Схеми ухилення від сплати податків набули поширення у сфері будівництва. Найбільш поширеним порушенням у сфері житлового будівництва є приховування виручки від реалізації продукції, з проведенням неврахованих готівково-грошових операцій [2].

До специфічних способів приховування виручки у сфері житлового будівництва можна віднести схему з реалізації за готівковий розрахунок підприємством-підрядником своєї частки в об'єкті будівництва, яку воно отримує як оплату за виконану роботу. У цьому випадку будівельною організацією житло передається приватним особам за договорами дарування, переуступки прав власності по взаємозаліках, покликаним замаскувати фактичну угоду купівлі-продажу. Також характерними способами приховування виручки у сфері житлового будівництва є:

- складання підприємством при продажу зведеного на власні кошти житлового об'єкта фіктивних договорів на пайову участь у будівництві;
- порушення термінів реєстрації в бухобліку підприємства введених в експлуатацію і реалізованих об'єктів [3].

Схеми ухилення від оподаткування у сфері будівництва можна поділити на такі види:

1. Невідображення в звітності, або заниження виручки від реалізації будівельних робіт із закритими актами виконаних робіт. Це порушення стає можливим в результаті вказівки недостовірних даних у договорах на капітальне будівництво (відсутність посилянь на об'єкти будівництва); переліку виконаних обсягів робіт на об'єкті будівництва; актах приймання-здачі будівельних робіт; довідках про виконані обсяги будівельних робіт.

2. Маскування фактично здійснених будівельних робіт під інший вид фінансово-господарської діяльності з іншим порядком оподаткування.

3. Зловживання пільгами, наданими офшорним компаніями. Слід зазначити, що деякі юридичні особи використовують пільговий режим оподаткування, що надається офшорними зонами безпосередньо для здійснення легальної («білої») фінансово-господарської діяльності. Практика показує, що однією з основних таких сфер є будівництво.

4. Порушення при сплаті ПДВ:

а) при розрахунку сум податку на додану вартість у сфері будівництва неправомірно відшкодовується з бюджету ПДВ по об'єктах будівництва, що не відносяться до виробничої діяльності цього платника, не враховуються суми, що надійшли від авансів і передоплат.

б) одним із характерних порушень податкового законодавства, властивих будівельним фірмам, є безпосереднє заниження ПДВ з використанням вексельних схем.

5. При розрахунку сум податку на майно у сфері будівництва знижується середньорічна вартість майна.

6. Використання підприємцем або юридичною особою, що не мають ліцензії на здійснення будівельної діяльності реквізитів і назви фірм, що мають будівельні ліцензії.

7. Невиконання обов'язків з обчислення та (або) перерахування прибуткового податку (податку на доходи) з працівників будівельних організацій [4].

Головна проблема в боротьбі з уникненням оподаткування полягає в тому, що основні винуватці – власники великих будівельних підприємств та надвеликих політико-бізнесових груп – мають неабиякий політичний вплив, і тому скорочення можливостей для великомасштабних зловживань потребує політичної волі та широкої народної підтримки. Але ці зловживання залишаються малопомітними на побутовому рівні, на відміну від таких у малому бізнесі. До заходів ліквідації схем від оподаткування можна віднести:

- проведення формальних перевірок більш частіше;
- детальна перевірка ліцензій на здійснення будівельної діяльності;

Одним із способів зменшення ступеня ухилення від оподаткування є запровадження спеціального оподаткування будівельних організацій. Одним із варіантів може бути підвищення ставки спеціального збору до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Список використаних джерел: 1. Вишне夫斯基 В. П., Веткин А. С. Уход от уплаты налогов: теория и практика: монографія. Донецьк, 2003. 228 с. 2. Иванов Ю. Б., Єськов О. Л. Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2007. 328 с. 3. Блажко Р. Податки йдуть в обхід. URL: <http://lawyers.in.ua/ukr/blog/art-69-nalogi-idut-v-obhod>. 4. Паєнтко Т. В. Інституціоналізація фіскального регулювання фінансових потоків: монографія. Київ: «ДКС центр», 2013. С. 149-156.

УДК 657

Н. Є. Моткіна, студентка

Науковий керівник: **Д. Ю. Ляшко**, начальник науково-дослідної частини університету, кандидат економічних наук, доцент

Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна, м. Дніпро, Україна

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ І ЗБОРАМИ

Ключові слова: облік, бюджет, розрахунки за податками.

Одним з головних елементів формування доходної частини бюджету є податки. Завдяки податковій системі. Також податки є найважливішим і впливовим інструментом регулювання економічних відносин та інтересів держави, суб'єктів господарювання а також окремих громадян.

За словами шведського економіста К. Еклунда: «Велика частина державного виробництва і послуг фінансується від зібраних податків і потім розподіляється більш-менш безкоштовно серед громадян. Це стосується освіти, медичного обслуговування, виховання дітей і ряду інших напрямків. Ціль - зробити розподіл життєво важливих засобів більш рівномірним» [1].

Управління податковими платежами на рівні підприємства – практично єдиний метод впливу платників податків на відносини з державою. Якість реалізації поставленого завдання, насамперед, визначається відображенням на рахунках бухгалтерського обліку нарахованих податків за джерелами їх сплати [2].

Узагальнення інформації про розрахунки підприємства за всіма видами платежів до бюджету здійснюється за рахунком 64 «Розрахунки за податками й платежами». Згідно з Інструкцією № 291 цей рахунок використовують для відображення інформації про розрахунки підприємства за видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, та за фінансовими санкціями, що справляються в дохід бюджету.

За кредитом рахунка 64 показують нараховані платежі до бюджету, за дебетом – належні до відшкодування з бюджету податки, їх сплату, списання тощо.

Рахунок 64 має такі субрахунки:

- 641 «Розрахунки за податками»;
- 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»;
- 643 «Податкові зобов'язання»;
- 644 «Податковий кредит» [3].

Для вирішення завдань щодо виконання податкових зобов'язань, що вимагає ефективної організації обліку розрахункових платежів, реформовано механізм справляння податку на прибуток. З метою забезпечення нової якості облікового процесу з розвитком його функціональних можливостей щодо податкових розрахунків і платежів запропоновано удосконалити